

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยและค้นคว้าเกี่ยวกับการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด พลเมืองดีในวิถีสังคมไทยของกลุ่มเป้าหมายและการใช้หนังสือเรียนของกลุ่มควบคุม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านแก่นวิทยา จังหวัดเชียงราย ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด พลเมืองดีในวิถีสังคมไทย เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด พลเมืองดีในวิถีสังคมไทยของกลุ่มเป้าหมาย และของกลุ่มควบคุมหลังการใช้หนังสือเรียน สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด พลเมืองดีในวิถีสังคมไทย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านแก่นวิทยา จังหวัดเชียงราย จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 18 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเกียง จังหวัดเชียงราย จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 18 คน เป็นกลุ่มควบคุม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด พลเมืองดีในวิถีสังคมไทย จำนวน 13 เล่ม แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม เรื่อง พลเมืองดีในวิถีสังคมไทย เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด พลเมืองดีในวิถีสังคมไทยและแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 15 แผนการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมาย 1 เล่ม กลุ่มควบคุม 1 เล่ม และได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติคือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละและการทดสอบค่าที (t-test) โดยมีผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ได้สรุปผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ผลการหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด พลเมืองดีในวิถีสังคมไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคมที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้น จำนวน 13 เล่มพบว่ามีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 ในภาพรวมมีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.50/92.08 เป็นไปตามสมมติฐาน ข้อ 1
2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด พลเมืองดีในวิถีสังคมไทย ของกลุ่มเป้าหมายและการใช้หนังสือเรียนของกลุ่มควบคุมชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 5 โรงเรียนบ้านแก่นวิทยา และโรงเรียนบ้านเกียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 พบว่า ได้คะแนนเฉลี่ยของการทดสอบหลังเรียนของกลุ่มเป้าหมายสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 เป็นไปตามสมมติฐาน ข้อ 2

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านแก่นวิทยา ที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด พลเมืองดีในวิถีสังคมไทย จากการตอบแบบสอบถาม จำนวน 10 รายการ พบว่า นักเรียนมีระดับความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.92$, $S = 0.21$) เป็นไปตามสมมติฐาน ข้อ 3

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการศึกษาครั้งนี้สามารถเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ผลการหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด พลเมืองดีในวิถีสังคมไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านแก่นวิทยา จังหวัดเชียงราย ได้หนังสืออ่านเพิ่มเติมจำนวน 13 เล่มนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม พบว่า มีประสิทธิภาพโดยภาพรวมเท่ากับ 86.50/92.08 เป็นไปตามสมมติฐานในข้อ 1 ทั้งนี้เป็นเพราะว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด พลเมืองดีในวิถีสังคมไทย ได้ผ่านขั้นตอนการวิเคราะห์หลักสูตรเนื้อหาและมีการพัฒนาคุณภาพ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน แล้วนำไปทดลองใช้และประเมินผลตามหลักวิชาการ 3 ขั้นตอนในกลุ่มทดลอง (Try Out) จนมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ได้ตั้งไว้ที่ 80/80 จึงเป็นนวัตกรรมที่มีคุณภาพน่าเชื่อถือ และนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และเป็นหนังสือที่มีลักษณะที่ดี เหมาะสมกับวัยและระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ดังที่ ศิริโสภาค บุรพาเดชะ (2549, น. 171-172) ได้กล่าวสรุปไว้ว่า เด็กมีความแตกต่างระหว่างบุคคลใน 5 ด้าน คือ ด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญาหรือความถนัด เมื่อครูทราบความแตกต่างของเด็ก จะช่วยส่งเสริมให้เด็กประสบความสำเร็จได้ เช่น การเสริมแรง ทำให้จิตใจเด็กให้อยากเรียนและเด็กในวัยนี้ชอบหนังสือที่มีเรื่องและรูปภาพประกอบสามารถอ่านสารคดีได้ง่ายๆ รู้เรื่องเข้าใจได้ดี ในการอ่านนอกเหนือจากหนังสือเรียน ดังนั้น หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด พลเมืองดีในวิถีสังคมไทยจึงเหมาะสมในการนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้และสอดคล้องกับทฤษฎีของทอร์นดิค (Thorndike) โดยเฉพาะกฎแห่งการฝึกหัด (Law of exercise) ซึ่งกล่าวว่า การให้ผู้เรียนฝึกหัดหรือกระทำซ้ำบ่อยๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ถาวร คงทน ยั่งยืน นั้นหมายถึงการที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้อ่าน ศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้หรือหนังสืออ่านเพิ่มเติมบ่อยๆ สม่่าเสมอ ทำให้นักเรียนสนใจเรียนรู้ โดยเฉพาะหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่มี

ลักษณะที่ตีย่อมจูงใจให้นักเรียนสนใจอยากอ่าน และนอกเหนือจากการอ่านหนังสือเรียน และสอดคล้องกับผลงานการศึกษาของจุฑารัตน์ อ่วมแก้วและคณะ (2551, น. 80-81) ที่ได้สร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง “รู้จักเมืองพรหม” ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 84.30/86.53 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ 80/80 ส่วนงานวิจัยของวิลาวัลย์ ภูศรีดาว (2551, น. 4) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง ความกตัญญูทศเวที กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองกุงราชภูมิวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 พบว่ามีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ได้เท่ากับ 81.36/84.24 ในทำนองเดียวกันสุพรรณ สุตะวงศ์ (2550, น. 82-83) ได้วิจัยได้ผลสอดคล้องกันใน เรื่อง การหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด เมืองโบราณเชียงแสน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ (เวียงเก่าแสนภูวิทยาประชาท) อำเภอเชียงแสน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ 80/80 เช่นเดียวกัน ได้เท่ากับ 87.72/82.25 และสอดคล้องกับ Arlin and Garry (1978, pp. 201-216) ได้ทำการศึกษาค้นคว้า เรื่อง ผลการอ่านหนังสือธรรมดาที่อิงหลักสูตรกับผลการอ่านหนังสือการ์ตูนของนักเรียนเกรด 3 พบว่า นักเรียนอ่านหนังสืออิงหลักสูตรได้ประโยชน์มากกว่าการอ่านหนังสือการ์ตูน แสดงว่า หนังสือธรรมดาที่อิงหลักสูตร หรือหนังสืออ่านเพิ่มเติม หรือหนังสืออ่านประกอบ ถือว่าเป็นสื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพประเภทหนึ่ง

2. จากการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด พลเมืองดีในวิถีสังคมไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านแก่นวิทยา และกลุ่มควบคุม โดยใช้หนังสือเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนบ้านเกียง จังหวัดเชียงราย โดยพบว่า คะแนนเฉลี่ยของการทดสอบหลังเรียนของกลุ่มเป้าหมายสูงกว่าคะแนนการทดสอบหลังเรียนของกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 ทั้งนี้เป็นเพราะว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด พลเมืองดีในวิถีสังคมไทย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากเนื้อหาของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม และคุณภาพ ของผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะต้องเป็นผู้มีความรู้คู่คุณธรรม ปฏิบัติตนเป็นคนดีของครอบครัวและสังคม เข้าใจเกี่ยวกับปัจจุบันและอดีตประวัติศาสตร์ เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจในขั้นที่สูงขึ้นต่อไป และเนื้อหาของหนังสืออ่านเพิ่มเติมเป็น เรื่องราวเกี่ยวกับสถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ สิทธิเด็ก บทบาทหน้าที่ของพลเมืองดี วัฒนธรรมประเพณีไทย เศรษฐกิจพอเพียง การปกครองส่วนท้องถิ่น การปกครองของกรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา การปกครองระบอบประชาธิปไตย และบุคคลตัวอย่างที่เป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียน ในการประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้รูปแบบลักษณะของ

หนังสือที่สร้างขึ้นมีขนาดตัวอักษร รูปเล่มเหมาะสม ภาพประกอบสวยงามน่าสนใจ มีความเหมาะสมกับวัย และความสนใจของนักเรียน ทำให้มีความกระตือรือร้นในการศึกษาทั้งในและนอกเวลาเรียน ซึ่งมานพ ถนอมศรี (2549, น. 86-88) ได้กล่าวโดยสรุปได้ว่า ลักษณะหนังสือที่ดีนั้นจะต้องมีเนื้อหา น่าสนใจ ความยากง่ายเหมาะสมกับวัย ภาพประกอบต้องมีสีสันสวยงาม ใ้ใจ ขนาดอักษร ภาพเหมาะสมกับขนาดรูปเล่ม สอดคล้องกับแนวคิดของกุกยา แสงเดช (2549, น. 10) สมพร จารุณี (2549, น. 5-8) และบันลือ พุกชะวัน (2549, น. 59) มณฑา ศรีวิชัย (2556, น. 18-19) ได้กล่าวว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ดีต้องมีประโยชน์สำหรับเด็กในด้านการส่งเสริมความเข้าใจในตัวเด็ก กับสิ่งแวดล้อมหรือสภาพแวดล้อมต่างๆ ให้ความรู้ ช่วยพัฒนาเจตคติสร้างจิตสำนึกได้อย่างถูกต้อง และส่งเสริมความรู้สติปัญญา ทักษะความคิดรวบยอด ตลอดจนเห็นคุณค่าของศรัทธาในเอกลักษณ์ ของชาติ เมื่อผู้เรียนมีความสนใจในการศึกษาค้นคว้าด้วยการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม จึงส่งผลให้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ทั้งนี้จะเห็นได้ดังทฤษฎีการเชื่อมโยง (Connect) ของ Thronidike ซึ่ง ถวัลย์ มาตจรัส (2550, น. 18-22) และ Hergenahaha and Olson (อ้างในทิตนา แชมมณี 2551, น. 51-57) ได้เสนอทฤษฎีนี้เป็นไปตามกฎแห่งความพร้อม (Law of readiness) ซึ่งนักเรียน มีความพึงพอใจ มีแรงจูงใจพร้อมจะเรียนและฝึกอ่านซ้ำบ่อยๆ (Law of exercise) การเรียนรู้คงทน จากการให้อย่างสม่ำเสมอ การที่ไม่อ่านทบทวน ไม่ใช่ จะเกิดการลืม (Law of use and disuse) ผลจากการสูงขึ้นของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคือ ผลที่ได้รับ (Law of effect) จากสิ่งเร้าคือนวัตกรรม กับการตอบสนองคือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น จึงทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจอยาก จะเรียนรู้ต่อไปอีก ในทำนองเดียวกันที่ศิริโสภาค บูรพเดชะ (2554, น. 171-172) ยังได้กล่าวเป็นไปในทาง เดียวกันว่าหลักจิตวิทยาการศึกษาที่ครูผู้สอนควรตระหนักรู้ คือ 1) ความพร้อม (Readiness) ของนักเรียนขึ้นอยู่กับแรงจูงใจ 2) ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual difference) ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์หรือจิตใจ สังคม สติปัญญาและความถนัดทำให้การเรียนรู้ได้ผลลัพธ์ต่างกัน 3) แรงจูงใจ (Motivation) ครูต้องสร้างให้นักเรียนสนใจและตั้งใจเรียน 4) ความต้องการ (Need) กิจกรรม ถ้าตรงกับความต้องการของนักเรียนจะทำให้นักเรียนเรียนได้ดี 5) เจตคติ (Attitude) ครูจำเป็นต้องสร้าง เจตคติที่ดีแก่นักเรียนเสมอ 6) การเสริมแรง (Reinforcement) การชมเชยให้ รางวัลหลายๆ วิธีจะเกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของนักเรียนและ 7) กระบวนการเรียนรู้จาก การฝึก การปฏิบัติจริงด้วยการกระทำ โดยมีจุดมุ่งหมายทั้งหมดจะเป็นแรงขับให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน สอดคล้องกับ งานการศึกษาค้นคว้าของสนธยา อะโน (2549, น. 65-66) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการสร้างและใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด ตำนานเวียงมะลิกา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านห้วยศาลาอำเภอแม่เมาะ สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และ

สอดคล้องกับพวงผกา บุญศิริ (2550, น. 58) ได้ศึกษาค้นคว้า เรื่อง การสร้างและการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสังคมศึกษาของกลุ่มทดลองที่ใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านสูงกว่าผลการทดสอบหลังเรียน โดยครูผู้สอนปกติ แตกต่างอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลการศึกษาของจุฑารัตน์ อ่วมแก้วและคณะ (2551, น. 80-81) ได้ศึกษาการสร้างและการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง “รู้จักเมืองพรหม” สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชุมชนวัดย่านขาด อำเภอพรหมพิราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนแตกต่างอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Eusco. (1983, p. 219) ได้ศึกษาการเรียนรู้อะไรและปฏิบัติกิจกรรมจากการอ่านหนังสือวรรณกรรมของ กลุ่มตัวอย่างจาก Shorchan Wading Rever Middle School พบว่า การใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมวรรณกรรม สามารถสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนตอบสนองต่อการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพด้านการเรียนรู้ได้ดีขึ้น และจากการศึกษาของ Chilcoat (1993, unpage) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้หนังสือการ์ตูนสอนเกี่ยวกับหน้าที่พลเมืองดีแก่กลุ่มตัวอย่าง นักเรียน grade 2 ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนและครู สามารถใช้หนังสือเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นได้

3. จากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านแก่นวิทยา ที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด พลเมืองดีในวิถีสังคมไทย จากการตอบแบบสอบถามจำนวน 10 ข้อรายการ ซึ่งพบว่า มีระดับความพึงพอใจโดยภาพรวมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.92, S = 0.21$) เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดทุกข้อ แสดงให้เห็นว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด พลเมืองดีในวิถีสังคมไทย ที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นในครั้งนี้ นับว่าเป็นสื่อการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นอย่างดี ทั้งนี้เป็นเพราะว่า เป็นหนังสือที่มีลักษณะที่ดีทั้งเนื้อหา ภาพประกอบ การจัดรูปเล่มถาวร สวยงาม การวัดผลประเมินผล ไม่ยากจนเกินไป เหมาะสมกับวัยและระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จึงส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจว่า เป็นสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมที่จะใช้ศึกษาค้นคว้า และส่งผลให้นักเรียนตระหนักเห็นความสำคัญของการเรียนรู้บทบาทหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย การธำรงรักษาวัฒนธรรมประเพณีไทย การดำเนินชีวิตตามรอยเศรษฐกิจพอเพียง ให้สามารถนำแบบอย่างที่ดีไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน อีกทั้งนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียน โดยการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่มีสีสันน่าสนใจ จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น จะเห็นได้ว่าสื่อการเรียนรู้ประเภทหนังสืออ่านเพิ่มเติม มีคุณภาพและมีความเหมาะสมโดยผ่านการพัฒนาทดลองใช้และประเมินผล การนำไปใช้จริงในกลุ่มเป้าหมายชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนบ้านแก่นวิทยา จังหวัดเชียงราย ในครั้งนี้ ซึ่งได้ข้อค้นพบว่า บรรลุเป้าหมาย เป็นไปตาม

สมมติฐานทุกข้อที่ได้ตั้งไว้ ตลอดงานวิจัยของนักวิชาการต่างๆ ที่ใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมเป็นสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี จึงสรุปได้ว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ทำให้นักเรียน มีความพึงพอใจว่าเป็นนวัตกรรมที่เหมาะสมกับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทำให้เกิดการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น และนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกเล่มดังทฤษฎีที่เป็นมูลเหตุทำให้เกิดความพึงพอใจของ Herberg (2003, pp. 113-115) ได้กล่าวว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ ในการทำงานมี 2 ปัจจัย คือ 1) ปัจจัยกระตุ้น (Motivation Factors) กล่าวถึงการปฏิบัติกิจกรรมที่เกิดผลทำให้พึงพอใจในกิจกรรมการเรียนการสอน 2) ปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factors) กล่าวถึงสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติกิจกรรมที่เกิดผล ทำให้พึงพอใจในกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับผลการศึกษาค้นคว้าของ สมฤทัย ศรีเสน (2549, น. 44) ได้สร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด แอวลำปาง ในสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง อำเภอเมืองจังหวัดลำปาง ได้พบว่าความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติม โดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของธนิกันต์ ทาอ้าย (2549, น. 48-49) ได้ทำ การศึกษา เรื่อง ผลการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง เฉลิมพระเกียรติเทียมฟ้า กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนบ้านห้วยโก๋น อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่ใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนผลการศึกษาของ Bundy (1983, p. Abstract) ที่สร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาการอ่าน สำหรับนักเรียนระดับเกรด 4-6 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนเกรด 4 และเกรด 6 ที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมมากกว่าระดับเกรด 5 และสอดคล้องกับสุพรรณิ สุตะวงศ์ (2550, น. 82-83) ได้ทำ การวิจัยเรื่อง การหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง เมืองโบราณเชียงแสน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ (เวียงเก่าแสนภูวิทยาประชาท) อำเภอเชียงแสน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ 5 คิดเป็นร้อยละเฉลี่ย 55.11 อยู่ในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกับ Bunden (1994, unpgce) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การสร้างและพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติม สำหรับวัยรุ่นนักเรียนชั้นระดับเกรด 12 พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากและสำหรับงานการศึกษาของหฤทัย บุญประดับ (2552, น. 91-93) ได้ศึกษา การใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง สิ่งแวดล้อมเมืองฝาง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านแม่คะ อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

1. ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนควรเตรียมสื่อให้ครบจำนวนนักเรียนทุกคน และควรศึกษารายละเอียดการนำหนังสืออ่านเพิ่มเติมไปใช้ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้อย่างถี่ถ้วนในกรณีที่มีจำนวนนักเรียนมาก อาจให้ศึกษาโดยการจับคู่กันให้เข้าใจ
2. หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่นักเรียนมีความพึงพอใจสูงสุดได้แก่ เล่มที่ 3 และ 12 ถ้านำไปใช้ใน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 อาจปรับปรุงภาพถ่ายของจริงที่ชัดเจนสวยงามขึ้น ส่งเสริมให้นักเรียนติดตามดูได้ในรายการทางโทรทัศน์และอินเทอร์เน็ตเพิ่มเติม และสำหรับเล่มที่ 11 ที่นักเรียนมีระดับความพึงพอใจต่ำสุดจากทั้งหมด 13 เล่ม เนื่องจากเป็นเรื่องใกล้ตัวนักเรียน ควรแนะนำให้นักเรียนหาความรู้เพิ่มเติมเนื่องจากอินเทอร์เน็ตหรือโทรทัศน์ หรือภาพยนตร์ได้
3. ควรนำหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด พลเมืองดีในวิถีสังคมไทย ไปทดลองใช้ในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ต่อไปให้ทั่วถึงยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีเนื้อหาในสาระภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์และศาสนา ศิลธรรม จริยธรรม ต่อไป
2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับเจตคติของนักเรียน หลังจากการเรียนรู้ด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับหน้าที่พลเมือง เพื่อประเมินว่านักเรียนมีพฤติกรรมในด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และมีความกตัญญูกตเวทีต่อบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ผู้ใหญ่ที่นับถือ และการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี ในระดับครอบครัว โรงเรียนและชุมชน ตลอดจนการเป็นผู้ที่ประหยัดและออม มีจิตสาธารณะ เป็นต้นจากการสัมภาษณ์ สังเกตพฤติกรรมหรือจากการเยี่ยมบ้าน